

Bruselj, 6. november 2020
(OR. en)

12525/20

Medinstitucionalna zadeva:
2018/0252(NLE)

ATO 60
CADREFIN 351

DOPIS

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov
Št. dok. Kom.:	10137/18
Zadeva:	Predlog UREDBE SVETA o vzpostavitvi namenskega finančnega programa za razgradnjo jedrskih objektov in ravnanje z radioaktivnimi odpadki ter razveljavitvi Uredbe Sveta (Euratom) št. 1368/2013

Po zaključku dela v Delovni skupini za jedrska vprašanja vam v prilogi pošiljamo prečiščeno različico navedenega predloga.

2018/0252 (NLE)

Predlog

UREDBE SVETA

o vzpostavitvi namenskega finančnega programa za razgradnjo jedrskih objektov in ravnanje z radioaktivnimi odpadki ter razveljavitvi Uredbe Sveta (Euratom) št. 1368/2013

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in zlasti člena 203 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju mnenja¹ Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu z Rimsko izjavo² bi moral proračun Unije Evropi omogočati varnost in zaščito; to je razsežnost, h kateri so programi razgradnje jedrskih elektrarn doslej že prispevali in lahko prispevajo še naprej. Po zaprtju jedrskih objektov je glavni pozitiven učinek, ki ga želimo doseči, progresivno zmanjševanje radiološkega tveganja za zaposlene, javnost in okolje v zadevnih državah članicah, pa tudi v Uniji kot celoti.

¹

² Izjava voditeljev 27 držav članic, Evropskega sveta, Evropskega parlamenta in Evropske komisije (25. marec 2017).
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/STATEMENT_17_767

- (2) Namenski program financiranja lahko ustvari dodatno dodano vrednost Unije, tako da postane merilo na ravni Unije za varno upravljanje tehnoloških vprašanj pri razgradnji jedrskih objektov in širjenje znanja. Takšna finančna pomoč bi se morala zagotavljati na podlagi predhodne ocene, pri kateri se opredelijo specifične potrebe in dokaže dodana vrednost Unije, da bi podprli razgradnjo jedrskih objektov in varno ravnanje z radioaktivnimi odpadki.
- (3) Dejavnosti, ki jih zajema ta uredba, bi morale biti v skladu z veljavnim pravom Unije in nacionalnim pravom. Takšna finančna pomoč bi morala ostati izjemna, brez poseganja v načela in cilje iz zakonodaje o jedrski varnosti, to je Direktive Sveta 2009/71/Euratom³, in ravnanju z odpadki, to je Direktive Sveta 2011/70/Euratom⁴. V skladu s členoma 4(1) in 7(1) Direktive Sveta 2011/70/Euratom imajo končno odgovornost za varno ravnanje z izrabljenim gorivom in radioaktivnimi odpadki države članice.
- (4) V skladu s Protokolom o pogojih in podrobnostih sprejema Republike Bolgarije in Romunije v Evropsko unijo⁵ se je Bolgarija zavezala, da bo do 31. decembra 2002 zaprla enoti 1 in 2 ter do 31. decembra 2006 enoti 3 in 4 jedrske elektrarne Kozloduj in nato te enote razgradila. Razgradnja je Bolgariji povzročila znatno finančno breme v obliki neposrednih in posrednih stroškov. Bolgarija je v skladu s svojimi obveznostmi vse zadevne enote zaprla v ustreznih rokih.

³ Direktiva Sveta 2009/71/Euratom z dne 25. junija 2009 o vzpostavitvi okvira Skupnosti za jedrsko varnost jedrskih objektov (UL L 172, 2.7.2009, str. 18).

⁴ Direktiva Sveta 2011/70/Euratom z dne 19. julija 2011 o vzpostavitvi okvira Skupnosti za odgovorno in varno ravnanje z izrabljenim gorivom in radioaktivnimi odpadki (UL L 199, 2.8.2011, str. 48).

⁵ UL L 157, 21.6.2005, str. 29.

- (5) V skladu s Protokolom št. 9 o enotah 1 in 2 jedrske elektrarne Bohunice V1 na Slovaškem⁶, ki je priložen Aktu o pristopu iz leta 2003, se je Slovaška zavezala, da bo do 31. decembra 2006 zaprla enoto 1 in do 31. decembra 2008 enoto 2 jedrske elektrarne Bohunice V1 ter nato ti enoti razgradila. Razgradnja je Slovaški povzročila znatno finančno breme v obliki neposrednih in posrednih stroškov. Slovaška je v skladu s svojimi obveznostmi obe zadevni enoti zaprla v ustreznih rokih.
- (6) V skladu z obveznostmi iz pristopne pogodbe in s pomočjo Unije sta Bolgarija in Slovaška dosegli znaten napredek pri razgradnji jedrskih elektrarn Kozloduj in Bohunice V1. Potrebno je dodatno delo, da bi varno dosegli končno stanje razgradnje. V skladu s trenutnimi načrti razgradnje naj bi bila razgradnja jedrske elektrarne Kozloduj zaključena do konca leta 2030, razgradnja jedrske elektrarne Bohunice V1 pa do leta 2025.
- (7) Skupno raziskovalno središče Evropske komisije je bilo ustanovljeno s členom 8 Pogodbe Euratom. Ob uporabi navedenega člena so bili v obdobju 1960–1962 podpisani lokacijski sporazumi med Skupnostjo, Nemčijo, Belgijo, Italijo in Nizozemsko. V zadnjih dveh primerih so bili nacionalni jedrski objekti preneseni na Skupnost. Na štirih zadevnih lokacijah je bila nameščena infrastruktura, namenjena jedrskim raziskavam, ki je vključevala tudi nove objekte. Nekateri od teh objektov so v uporabi še danes, nekateri pa so bili zaprti, v posameznih primerih pred več kot 20 leti, in so večinoma zastareli.

⁶ UL L 236, 23.9.2003, str. 954.

- (8) Na podlagi člena 8 Pogodbe Euratom in v skladu s členom 7 Direktive Sveta 2011/70/Euratom²⁴ bi morale Skupno raziskovalno središče izpolniti svoje zgodovinske jedrske obveznosti in svoje zaprte jedrske objekte razgraditi v skladu z zadevno nacionalno zakonodajo. Zato je bil leta 1999 s sporočilom, naslovljenim na Evropski parlament in Svet⁷, vzpostavljen program Skupnega raziskovalnega središča za razgradnjo in ravnanje z odpadki in od takrat Komisija redno obvešča o njegovem napredku⁸.
- (9) Evropska komisija je ocenila, da je najboljša možnost za izpolnitev zahtev iz člena 5(1)(f) in člena 7 Direktive Sveta 2011/70/Euratom izvajanje strategije, pri kateri so dejavnosti razgradnje in ravnanja z odpadki združene z začetkom razprav med Skupnim raziskovalnim središčem in državami članicami gostiteljicami o morebitnem prenosu obveznosti glede razgradnje ter ravnanja z izrabljenim gorivom in radioaktivnimi odpadki v primeru vzajemnih sporazumov med Komisijo in državami članicami gostiteljicami. Skupno raziskovalno središče bi morale zagotoviti in vzdrževati ustrezne vire za izpolnjevanje svojih obveznosti v zvezi z razgradnjo ter varnostjo ravnanja z izrabljenim gorivom in radioaktivnimi odpadki.

⁷ Zgodovinske obveznosti, ki izvirajo iz jedrskih dejavnosti Skupnega raziskovalnega središča na podlagi Pogodbe Euratom – razgradnja zastarelih jedrskih objektov in ravnanje z odpadki, COM(1999)114 final.

⁸ Sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu – Razgradnja jedrskih objektov in ravnanje z odpadki – Jedrske obveznosti, ki izvirajo iz dejavnosti Skupnega raziskovalnega središča na podlagi Pogodbe Euratom, SEC(2004)621 final, Sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu – Razgradnja jedrskih objektov in ravnanje z radioaktivnimi odpadki: Upravljanje jedrskih obveznosti, ki izvirajo iz dejavnosti Skupnega raziskovalnega središča na podlagi Pogodbe Euratom, COM(2008)903 final, Sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu – Razgradnja jedrskih objektov in ravnanje z radioaktivnimi odpadki: upravljanje jedrskih obveznosti, ki izvirajo iz dejavnosti Skupnega raziskovalnega središča na podlagi Pogodbe Euratom, COM(2013)734 final.

- (10) Ta uredba je odziv na potrebe, opredeljene za obdobje večletnega finančnega okvira od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2027, in določa finančna sredstva za programe pomoči pri razgradnji enot 1 do 4 jedrske elektrarne Kozloduj v Bolgariji (v nadaljnjem besedilu: program Kozloduj) ter enot 1 in 2 jedrske elektrarne Bohunice V1 na Slovaškem (v nadaljnjem besedilu: program Bohunice) in za razgradnjo jedrskih objektov Skupnega raziskovalnega središča Komisije ter ravnanje z izrabljenim gorivom in radioaktivnimi odpadki na štirih lokacijah, in sicer JRC-Geel v Belgiji, JRC-Karlsruhe v Nemčiji, JRC-Ispra v Italiji in JRC-Petten na Nizozemskem (v nadaljnjem besedilu: program Skupnega raziskovalnega središča za razgradnjo in ravnanje z odpadki), ki v letnem proračunskem postopku za Evropski parlament in Svet pomenijo prednostni referenčni znesek v smislu točke 17 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju⁹.
- (11) Za ta program se uporablja Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba). Finančna uredba določa pravila za izvrševanje proračuna Unije, vključno s pravili o nepovratnih sredstvih, nagradah, javnih naročilih, posrednem upravljanju, finančnih instrumentih, proračunskih jamstvih, finančni pomoči in o povračilu zunanjim strokovnjakom.

⁹ Medinstitucionalni sporazum z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju (UL C 373, 20.12.2013, str. 1).

(12) V skladu s finančno uredbo, Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁰ ter uredbami Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95¹¹, (Euratom, ES) št. 2185/96¹² in (EU) 2017/1939¹³ se finančni interesi Unije zaščitijo s sorazmernimi ukrepi, ki vključujejo ukrepe v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem, odpravljanjem in preiskovanjem nepravilnosti, tudi goljufij, z izterjavo izgubljenih, neupravičeno izplačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter po potrebi z naložitvijo upravnih sankcij. Zlasti lahko v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 in Uredbo (Euratom, ES) št. 2185/96 Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) izvaja upravne preiskave, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, da bi ugotovil, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali drugih nezakonitih ravnanj, ki škodijo finančnim interesom Unije. Evropsko javno tožilstvo (EJT) je v skladu z Uredbo (EU) 2017/1939 pooblaščen za preiskovanje in pregon kaznivih dejanj, ki škodijo finančnim interesom Unije, kot je določeno v Direktivi (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁴. V skladu s finančno uredbo mora vsaka oseba ali subjekt, ki prejema sredstva Unije, v celoti sodelovati pri zaščiti interesov Unije, Komisiji, OLAF, Računskemu sodišču in, za tiste države članice, ki so vključene v okrepljeno sodelovanje na podlagi Uredbe (EU) 2017/1939, EJT podeliti potrebne pravice in dostop ter zagotoviti, da vse tretje strani, ki so vključene v izvrševanje sredstev Unije, podelijo enakovredne pravice.

¹⁰ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

¹¹ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1).

¹² Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

¹³ Uredba Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) (UL L 283, 31.10.2017, str. 1).

¹⁴ Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (UL L 198, 28.7.2017, str. 29).

- (13) Ta uredba ne vpliva na izid morebitnih prihodnjih postopkov dodelitve državne pomoči, ki bi se lahko izvajali v skladu s členoma 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije.
- (14) Na podlagi rezultatov iz poročil o vmesnem in končnem ocenjevanju se lahko pregledajo znesek odobritev za program ter programsko obdobje in razdelitev sredstev med ukrepi. Dodatna proračunska prožnost se lahko po potrebi doseže s prerazporeditvijo sredstev med ukrepi, pri čemer se da prednost dejavnostim, ki prispevajo k reševanju varnostnih izzivov razgradnje in ravnanja z radioaktivnimi odpadki enot 1 do 4 jedrske elektrarne Kozloduj v Bolgariji ter enot 1 in 2 jedrske elektrarne Bohunice V1 na Slovaškem, brez poseganja v druge ukrepe, ki se izvajajo na podlagi te uredbe in v skladu s finančno uredbo.
- (15) Program bi moral zajemati tudi pridobivanje znanja in izmenjavo izkušenj, spoznanja o postopku razgradnje, pridobljena v njegovem okviru, pa bi bilo treba razširjati v Uniji, v usklajevanju in sinergiji z drugim zadevnim programom Unije za dejavnosti razgradnje v Litvi, saj taki ukrepi prinašajo največjo dodano vrednost Unije in prispevajo k varnosti zaposlenih in širše javnosti ter varstvu okolja. Obseg, postopek in gospodarski vidiki sodelovanja bi morali biti podrobno opredeljeni v večletnem programu dela in bi lahko bili tudi predmet sporazumov med državami članicami in/ali s Komisijo.

- (15a) Skupno raziskovalno središče bi moralo lajšati usklajeno razširjanje znanja med različnimi deležniki v Uniji (na primer z izvajanjem tržnih analiz, pregledov in presoje potreb po znanju v EU, opredelitvijo možnih smeri sodelovanja, zainteresiranih deležnikov in področij, kjer bi znanje, pridobljeno pri izvajanju programa, prineslo največjo dodano vrednost, ter razvojem oblik za izmenjavo znanja). Razširjanje pridobljenega znanja bi moralo financirati Skupno raziskovalno središče. Vsaka država članica lahko da pobudo za vzpostavitev vezi in izmenjav za razširjanje znanja.
- (16) Za razgradnjo jedrskih objektov in ravnanje z radioaktivnimi odpadki, ki ju zajema ta uredba, bi bilo treba uporabljati najboljše strokovne izkušnje in znanje, ki so na voljo, ter ustrezno upoštevati značilnosti in tehnološke specifikacije objektov, ki jih je treba razgraditi, da bi zagotovili varnost in čim večjo učinkovitost ter pri tem upoštevali najboljše mednarodne prakse.
- (17) Bolgarija, Slovaška in Komisija bi morale zagotoviti učinkovito spremljanje in kontrolo postopka razgradnje, da bi zagotovile najvišjo dodano vrednost Unije pri financiranju na podlagi te uredbe, čeprav imata končno odgovornost za razgradnjo zadevni državi članici. To vključuje učinkovito merjenje uspešnosti in po potrebi uporabo popravnih ukrepov. V ta namen bi bilo treba ustanoviti odbor, katerega naloga bi bilo spremljanje in obveščanje, soprodsedovala pa bi mu predstavnik Komisije in predstavnik zadevne države članice. Podobno tudi pri programu Skupnega raziskovalnega središča za razgradnjo in ravnanje z odpadki pomaga skupina neodvisnih strokovnjakov iz držav članic, ki jih imenuje Komisija.
- (18) Na podlagi odstavkov 22 in 23 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje bi bilo treba ta program oceniti na podlagi informacij, zbranih v skladu s posebnimi zahtevami glede spremljanja, pri tem pa se izogibati nalaganju upravnega bremena, zlasti državam članicam, in pretiranemu urejanju. Te zahteve bi morale po potrebi vključevati merljive kazalnike kot podlago za ocenjevanje dejanskih rezultatov programa.

- (19) Ukrepe iz programov Kozloduj in Bohunice bi bilo treba določiti znotraj meja, opredeljenih z načrtoma razgradnje, ki sta ju Bolgarija in Slovaška predložili na podlagi Uredbe Sveta (Euratom) št. 2013/1368. V teh načrtih so opredeljeni obseg programa ter končno stanje in končni datumi razgradnje, navedeni pa so tudi dejavnosti razgradnje, časovni načrt zanje, stroški in potrebni človeški viri.
- (20) Ukrepe iz programov Kozloduj in Bohunice bi bilo treba v skladu s prakso sofinanciranja iz preteklih programov izvajati s skupnimi finančnimi prizadevanji Unije in Bolgarije oziroma Slovaške.
- (21) Uredbo Sveta (Euratom) št. 1368/2013¹⁵ bi bilo treba razveljaviti.
- (22) Ustrezno je bilo upoštevano Posebno poročilo Evropskega računskega sodišča št. 22/2016 „Programi pomoči EU pri razgradnji jedrskih elektrarn v Litvi, Bolgariji in na Slovaškem: od leta 2011 je bilo doseženega nekaj napredka, vendar ključni izzivi še prihajajo“.
- (23) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje člena 3 te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁶.

¹⁵ Uredba Sveta (Euratom) št. 1368/2013 z dne 13. decembra 2013 o podpori Unije za programa pomoči pri razgradnji jedrskih elektrarn v Bolgariji in na Slovaškem in razveljavitvi uredb (Euratom) št. 549/2007 in (Euratom) št. 647/2010 (UL L 346, 20.12.2013, str. 1).

¹⁶ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (24) Za to uredbo se uporabljajo horizontalna finančna pravila, ki sta jih Evropski parlament in Svet sprejela na podlagi člena 322 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Ta pravila, ki so navedena v finančni uredbi, določajo zlasti postopek za pripravo proračuna in njegovo izvrševanje prek nepovratnih sredstev, javnih naročil, nagrad in posrednega izvrševanja, obenem pa urejajo nadzor odgovornosti finančnih udeležencev. [Pravila, sprejeta na podlagi člena 322 Pogodbe o delovanju Evropske unije, se nanašajo tudi na zaščito proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah, saj je spoštovanje tega načela bistven predpogoj za dobro finančno poslovanje in učinkovito financiranje s strani Unije.]
- (25) *(črtano)*
- (26) Vrste financiranja in načine izvajanja iz te uredbe bi bilo treba izbrati na podlagi tega, ali je mogoče z njimi uresničiti specifične cilje ukrepov in doseči rezultate, pri čemer se upoštevajo zlasti stroški kontrol, upravno breme in pričakovano tveganje neupoštevanja veljavnih pravil. To bi moralo vključevati razmislek o uporabi pavšalnih zneskov, pavšalnih stopenj in stroškov na enoto ter financiranja, ki ni povezano s stroški, kot je določeno v členu 125(1) finančne uredbe –

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba za obdobje od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2027 vzpostavlja namenski finančni program za „razgradnjo jedrskih objektov in ravnanje z radioaktivnimi odpadki“ (v nadaljevanju: program), osredotočen na opredeljene aktualne potrebe. Podpira:

- (a) varno razgradnjo enot 1 do 4 jedrske elektrarne Kozloduj v Bolgariji (program Kozloduj) ter enot 1 in 2 jedrske elektrarne Bohunice V1 na Slovaškem (program Bohunice), vključno z ravnanjem z radioaktivnimi odpadki, v skladu s potrebami, opredeljenimi v zadevnem načrtu razgradnje, ter
- (b) izvajanje postopka razgradnje in ravnanje z radioaktivnimi odpadki v zvezi z jedrskimi objekti Komisije na lokacijah Skupnega raziskovalnega središča, in sicer JRC-Geel v Belgiji, JRC-Karlsruhe v Nemčiji, JRC-Ispra v Italiji in JRC-Petten na Nizozemskem (program Skupnega raziskovalnega središča za razgradnjo in ravnanje z odpadki).

V uredbi so določeni cilji programa, proračun za obdobje 2021–2027, oblike financiranja Unije in pravila za zagotavljanje tega financiranja.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „razgradnja“ pomeni upravne in tehnične ukrepe v skladu z nacionalnim pravom, ki omogočajo odpravo dela ali celotnega regulativnega nadzora nad jedrskim objektom in so usmerjeni v zagotavljanje dolgoročnega varstva javnosti in okolja, vključno z zmanjšanjem ravni preostalih radionuklidov v materialih in na območju objekta;
- (2) „načrt razgradnje“ pomeni dokument, ki vsebuje podrobne informacije o predlagani razgradnji in obsega naslednje: izbrano strategijo razgradnje; časovni načrt, vrsto in zaporedje dejavnosti razgradnje; uporabljeno strategijo ravnanja z odpadki, vključno z odstranitvijo; predlagano končno stanje; skladiščenje in odlaganje odpadkov, ki nastanejo pri razgradnji; časovni okvir za razgradnjo; stroškovne ocene za dokončanje razgradnje; cilje, pričakovane rezultate, mejnike, ciljne končne datume in ustrezne ključne kazalnike uspešnosti, po potrebi vključno s kazalniki, ki temeljijo na metodologiji prislužene vrednosti. Načrt pripravi imetnik dovoljenja jedrskega objekta in se odraža v večletnih programih dela za ta program;
- (3) „program Bohunice“ pomeni del programa, ki se nanaša na razgradnjo reaktorskih enot 1 in 2 jedrske elektrarne Bohunice V1 v Jaslovskih Bohunicah na Slovaškem;
- (4) „program Kozloduj“ pomeni del programa, ki se nanaša na razgradnjo reaktorskih enot 1, 2, 3 in 4 jedrske elektrarne Kozloduj v Kozloduju v Bolgariji;

- (5) „program Skupnega raziskovalnega središča za razgradnjo in ravnanje z odpadki“ pomeni del programa, ki se nanaša na razgradnjo jedrskih objektov Komisije na lokacijah Skupnega raziskovalnega središča, in sicer JRC-Geel v Belgiji, JRC-Karlsruhe v Nemčiji, JRC-Ispira v Italiji in JRC-Petten na Nizozemskem, ter ravnanje z radioaktivnimi odpadki na teh lokacijah.

Člen 3

Cilji programa

1. Splošni cilj programa je zagotavljanje financiranja za razgradnjo jedrskih objektov in ravnanje z radioaktivnimi odpadki v skladu z opredeljenimi potrebami.
2. Na podlagi sedanjih potreb za obdobje 2021–2027 sta cilja programa zlasti:
 - (a) pomoč Bolgariji in Slovaški pri izvajanju programa razgradnje jedrske elektrarne Kozloduj in programa razgradnje jedrske elektrarne Bohunice, vključno z ravnanjem z radioaktivnimi odpadki in njihovim skladiščenjem v skladu s potrebami, opredeljenimi v zadevnem načrtu razgradnje, s posebnim poudarkom na obvladovanju tozadevnih varnostnih izzivov, ter
 - (b) podpiranje programa Skupnega raziskovalnega središča za razgradnjo in ravnanje z radioaktivnimi odpadki,medtem pa se v okviru programa pridobiva znanje o postopku razgradnje jedrskih elektrarn in ravnanju z radioaktivnimi odpadki, ki nastanejo pri dejavnostih razgradnje.
3. Specifični cilji programa so:
 - (a) izvajanje dejavnosti iz zadevnih načrtov razgradnje, demontaža in dekontaminacija reaktorjev Kozloduj in Bohunice, vključno s pripadajočimi sistemi, strukturami in sestavnimi deli ter pomožnimi zgradbami, varno ravnanje z radioaktivnimi odpadki v skladu s potrebami, opredeljenimi v zadevnih načrtih razgradnje, podpora v obliki človeških virov ter prizadevanja za odpravo regulativnega nadzora nad reaktorji;

- (b) podpiranje načrta razgradnje in izvajanje dejavnosti v skladu z nacionalnim pravom države članice gostiteljice za demontažo in dekontaminacijo jedrskih objektov Komisije na lokacijah Skupnega raziskovalnega središča, varno ravnanje z radioaktivnimi odpadki, ki so s tem povezani, in po potrebi priprava neobveznega prenosa ustreznih jedrskih obveznosti s Skupnega raziskovalnega središča na države članice gostiteljice. Tak prenos se ne naloži nobeni državi članici gostiteljici in je predmet vzajemnega dvostranskega sporazuma med Komisijo in državo članico gostiteljico. Ta vzajemni dvostranski sporazum med drugim določa, da vse stroške razgradnje jedrskih objektov Komisije na lokacijah Skupnega raziskovalnega središča in skladiščenja z njimi povezanih radioaktivnih odpadkov krije Unija, in je v celoti skladen z Direktivo Sveta 2011/70/Euratom¹⁷;
- (c) vzpostavitev stikov in izmenjav o razgradnji jedrskih objektov med deležniki Unije s strani Skupnega raziskovalnega središča, da bi zagotovili razširjanje znanja in izmenjavo izkušenj na vseh ustreznih področjih, kot so raziskave, inovacije, urejanje in usposabljanje, ter razvili potencialne sinergije v Uniji.
4. Podroben opis specifičnih ciljev je v prilogah I, II in III. Komisija lahko na podlagi rezultatov ocenjevanja iz člena 10 z izvedbenimi akti spremeni prilogo I ali II, in sicer v skladu s postopkom pregleda iz člena 12(2).

¹⁷ Direktiva Sveta 2011/70/Euratom z dne 19. julija 2011 o vzpostavitvi okvira Skupnosti za odgovorno in varno ravnanje z izrabljenim gorivom in radioaktivnimi odpadki (UL L 199, 2.8.2011, str. 48–56).

Člen 4
Proračun

1. Finančna sredstva za izvajanje programa za obdobje od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2027 znašajo 466 000 000 EUR (v tekočih cenah).
2. Znesek iz odstavka 1 se razporedi v naslednje kategorije odhodkov:
 - (a) 63 000 000 EUR za ukrepe v okviru programa Kozloduj;
 - (b) 55 000 000 EUR za ukrepe v okviru programa Bohunice;
 - (c) 348 000 000 EUR za ukrepe v okviru programa Skupnega raziskovalnega središča za razgradnjo in ravnanje z odpadki, vključno z ukrepi za doseganje specifičnega cilja iz člena 3(3)(c).
3. Proračunska prožnost se lahko doseže tako, da se po ocenjevanju iz člena 10 in v skladu s finančno uredbo sredstva prerazporedijo med ukrepi programa, pri čemer se prednostno razvrstijo dejavnosti, ki prispevajo k reševanju varnostnih izzivov razgradnje in ravnanja z radioaktivnimi odpadki.
4. Znesek iz odstavka 1 se lahko uporabi za odhodke, povezane z dejavnostmi za izvajanje programa iz ustreznih načrtov razgradnje, kot so dejavnosti pripravljanja, spremljanja, kontrole, revizije in ocenjevanja, vključno s korporativnimi informacijskotehnološkimi sistemi.
5. Proračunske obveznosti za ukrepe, ki trajajo več kot eno proračunsko leto, se lahko razporedijo na več let v letne obroke.

Člen 4a

Razširjanje znanja

1. Znanje, pridobljeno pri izvajanju programa, se razširja na ravni Unije.
2. Ukrepi za izvajanje dejavnosti iz odstavka 1 se financirajo v okviru programa Skupnega raziskovalnega središča za razgradnjo in ravnanje z odpadki. Strukturiranje znanja in njegovo razširjanje državam članicam usklajuje Skupno raziskovalno središče.
3. Postopek razširjanja znanja se vključi v program dela iz člena 8, kjer se tudi opredeli.

Člen 5

Izvajanje in oblike financiranja Unije

1. Program se izvaja z neposrednim upravljanjem v skladu s finančno uredbo ali s posrednim upravljanjem z organi iz člena 62(1)(c) finančne uredbe.
2. Program lahko zagotavlja financiranje v kateri koli obliki, določeni v finančni uredbi.

Člen 6

Upravičeni ukrepi

Do financiranja so upravičeni samo ukrepi, s katerimi se uresničujejo cilji iz člena 3, ki so opisani v prilogah I, II in III.

Člen 7

Stopnje sofinanciranja

Najvišja stopnja sofinanciranja Unije, ki se uporablja v obdobju iz člena 4, ne presega 50 % za program Kozloduj in 50 % za program Bohunice, brez poseganja v člen 190(1) finančne uredbe. Preostalo sofinanciranje zagotovi Bolgarija oziroma Slovaška. Dejavnosti, potrebne za razširjanje znanja iz člena 4a, bo 100-odstotno financirala Unija.

Člen 8

Programi dela

1. Program Bohunice in program Kozloduj se izvajata z večletnimi programi dela v skladu s členom 110 finančne uredbe.
 - 1a. Večletni program dela se sprejme v skladu s postopkom iz člena 12(2).
2. Program Skupnega raziskovalnega središča za razgradnjo in ravnanje z odpadki se izvaja z večletnimi programi dela v skladu s postopkom iz člena 4 Sklepa Komisije 96/282/Euratom o reorganizaciji Skupnega raziskovalnega središča.
 - 2a. Večletni programi dela iz odstavkov 1 in 2 odražajo načrte razgradnje, ki so podlaga za spremljanje in ocenjevanje programa.
3. V večletnih programih dela iz odstavkov 1 in 2 se opredelijo trenutno stanje, cilji, pričakovani rezultati, povezani kazalniki uspešnosti in časovni načrt za uporabo sredstev, pa tudi podrobnosti glede razširjanja znanja.

Člen 9
Spremljanje in poročanje

1. Kazalniki za poročanje o napredku programa pri doseganju ciljev iz člena 3 so določeni v Prilogi IV.
2. Sistem za poročanje o smotrnosti zagotavlja, da se podatki za spremljanje izvajanja in rezultatov programa zbirajo uspešno, učinkovito in pravočasno. V ta namen se prejemnikom sredstev Unije in po potrebi državam članicam naložijo obveznosti poročanja, sorazmerne s skupnimi stroški in povezanimi tveganji programa.
3. Komisija ob koncu vsakega leta pripravi poročilo o napredku pri izvajanju dela, opravljenega v preteklih letih, vključno z deležem ukrepov, ki izhajajo iz javnih razpisov, ter ga predstavi Evropskemu parlamentu in Svetu.

Člen 10
Ocenjevanje

1. Ocenjevanje se opravi pravočasno, da prispeva k postopku odločanja.
2. Vmesno ocenjevanje programa se opravi, ko je na voljo dovolj informacij o izvajanju programa, vendar ne pozneje kot štiri leta po začetku obdobja iz člena 1. Pri vmesnem ocenjevanju se obravnava tudi obseg sprememb večletnega programa dela iz člena 8.
3. Na koncu izvajanja programa, vendar najpozneje pet let po koncu obdobja iz člena 1, Komisija opravi končno ocenjevanje programa.
4. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu sporoči ugotovitve ocenjevanj in svoje pripombe.

Člen 11

Revizije

Revizije uporabe prispevkov Unije in nacionalnih prispevkov, ki jih opravijo osebe ali subjekti, vključno s tistimi, ki jih niso pooblastile institucije ali organi Unije, so osnova za splošno zagotovilo v skladu s členom 127 finančne uredbe.

Člen 12

Odbor

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Kadar je treba pridobiti mnenje odbora na podlagi pisnega postopka, se ta postopek zaključi brez izida, ko se v roku za izdajo mnenja za to odloči predsednik odbora ali to zahteva navadna večina članov odbora.

Člen 13

Obveščanje, komuniciranje in promocija

1. Prejemniki sredstev Unije z zagotavljanjem skladnih, učinkovitih in sorazmernih informacij različnim ciljnim skupinam, tudi medijem in javnosti, navedejo izvor teh sredstev in zagotovijo prepoznavnost financiranja Unije, zlasti pri promoviranju ukrepov in njihovih rezultatov.
2. Komisija izvaja ukrepe informiranja in komuniciranja v zvezi s programom ter njegovimi ukrepi in rezultati. Finančna sredstva, dodeljena programu, prispevajo tudi k institucionalnemu komuniciranju o političnih prednostnih nalogah Unije, kolikor so povezane s cilji iz člena 3.

Člen 14
Razveljavitev

Uredba (Euratom) št. 1368/2013 se razveljavi.

Člen 15
Prehodne določbe

1. Ta uredba ne vpliva na nadaljevanje ali spremembo ukrepov, začeti na podlagi Uredbe (Euratom) št. 1368/2013, ki se še naprej uporablja za te ukrepe do njihovega zaključka.
2. Finančna sredstva za program lahko krijejo tudi odhodke za tehnično in upravno pomoč, ki so potrebni za zagotovitev prehoda med programoma Kozloduj in Bohunice ter ukrepi, sprejetimi na podlagi Uredbe (Euratom) št. 1368/2013.
3. Po potrebi se lahko v proračun po letu 2027 knjižijo odobritve za kritje odhodkov iz člena 4(3) te uredbe, da se omogoči upravljanje ukrepov, ki ne bodo zaključeni do 31. decembra 2027.

Člen 16

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2021.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik

1. Glavni splošni cilj programa Kozloduj je Bolgariji pomagati pri obvladovanju varnostnih izzivov, povezanih z razgradnjo enot 1 do 4 jedrske elektrarne Kozloduj. Glavni varnostni izzivi programa so:
 - (a) demontaža in dekontaminacija stavb in sestavnih delov reaktorjev v skladu z načrti razgradnje; napredek je treba meriti s količino in vrsto odstranjenih materialov ter z metodologijo prislužene vrednosti;
 - (b) varno ravnanje z odpadki, ki nastanejo pri razgradnji, in radioaktivnimi odpadki v skladu s potrebami, opredeljenimi v zadevnem načrtu razgradnje, aktiviranimi materiali in materiali za demontažo, vključno z njihovo dekontaminacijo, do začasnega skladiščenja ali odložitve (odvisno od kategorije odpadkov) ter po potrebi dokončanje infrastrukture za ravnanje z odpadki in materiali. Ta cilj je treba izpolniti v skladu z načrtom razgradnje in ob ustreznem ravnanju z radioaktivnimi odpadki; napredek je treba meriti s količino in vrsto materiala, za katerega se odpravi regulativni nadzor, ter varno skladiščenih ali odloženih odpadkov, pa tudi z metodologijo prislužene vrednosti;
 - (c) nadaljnje zmanjšanje radioloških nevarnosti; ta cilj je treba meriti z ocenami varnosti dejavnosti in objekta, pri čemer se opredeli, kako bi lahko prišlo do morebitnih izpostavljenosti, ter ocenita verjetnost in obseg morebitnih izpostavljenosti. V okviru programa Kozloduj se načrtuje, da bo regulativni nadzor objektov do ustreznih ravni izpustov, za katere nadzor ni potreben, odpravljen do leta 2030.
2. Poleg glavnega splošnega cilja programa je namen povečati dodano vrednost EU v okviru programa s prispevanjem k temu, da se znanje o postopku razgradnje, ki se pri tem pridobi, razširja v vseh državah članicah EU. V obdobju financiranja, ki se začne leta 2021, mora program zagotoviti:

- (a) razvoj vezi in izmenjav med deležniki EU (npr. državami članicami, varnostnimi organi, komunalnimi podjetji in upravljavci razgradenj);
- (b) dokumentiranje posebnega znanja in njegovo dajanje na voljo prek večstranskih izmenjav znanja o razgradnji in vidikih ravnanja z odpadki, dobrih praksah upravljanja ter tehnoloških izzivih in postopkih razgradnje na operativni in organizacijski ravni, da bi razvili potencialne sinergije v EU.

Pri teh dejavnostih lahko prispevek Unije znaša 100 %.

Napredek je treba meriti s številom ustvarjenih znanjskih produktov.

- 3. Odlaganje izrabljenega goriva in radioaktivnih odpadkov v globinskem odlagališču in njegova priprava sta izključena iz finančnih sredstev, kot so opredeljena v členu 4(1) te uredbe.

1. Glavni splošni cilj programa Bohunice je Slovaški pomagati pri obvladovanju varnostnih izzivov, povezanih z razgradnjo enot 1 in 2 jedrske elektrarne Bohunice V1. Glavni varnostni izzivi programa so:
 - (a) demontaža in dekontaminacija stavb in sestavnih delov reaktorjev v skladu z načrti razgradnje; napredek je treba meriti s količino in vrsto odstranjenih materialov ter z metodologijo prislužene vrednosti;
 - (b) varno ravnanje z odpadki, ki nastanejo pri razgradnji, in radioaktivnimi odpadki v skladu s potrebami, opredeljenimi v zadevnem načrtu razgradnje, aktiviranimi materiali in materiali za demontažo, vključno z njihovo dekontaminacijo, do začasnega skladiščenja ali odložitve (odvisno od kategorije odpadkov), kar po potrebi zajema dokončanje infrastrukture za ravnanje z odpadki in materiali. Ta cilj je treba izpolniti v skladu z načrtom razgradnje in ob ustreznem ravnanju z radioaktivnimi odpadki; napredek je treba meriti s količino in vrsto materiala, za katerega se odpravi regulativni nadzor, ter varno skladiščenih ali odloženih odpadkov, pa tudi z metodologijo prislužene vrednosti;
 - (c) nadaljnje zmanjšanje radioloških nevarnosti; ta cilj je treba meriti z ocenami varnosti dejavnosti in objekta, pri čemer se opredeli, kako bi lahko prišlo do morebitnih izpostavljenosti, ter ocenita verjetnost in obseg morebitnih izpostavljenosti. V okviru programa Bohunice se načrtuje, da bo regulativni nadzor objektov do ustreznih ravni izpustov, za katere nadzor ni potreben, odpravljen do leta 2025.
2. Poleg glavnega splošnega cilja programa je namen povečati dodano vrednost EU v okviru programa s prispevanjem k temu, da se znanje o postopku razgradnje, ki se pri tem pridobi, razširja v vseh državah članicah EU. V obdobju financiranja, ki se začne leta 2021, mora program zagotoviti:
 - (a) razvoj vezi in izmenjav med deležniki EU (npr. državami članicami, varnostnimi organi, komunalnimi podjetji in upravljavci razgradenj);

- (b) dokumentiranje posebnega znanja in njegovo dajanje na voljo prek večstranskih izmenjav znanja o razgradnji in vidikih ravnanja z odpadki, dobrih praksah upravljanja ter tehnoloških izzivih in postopkih razgradnje na operativni in organizacijski ravni, da bi razvili potencialne sinergije v EU.

Pri teh dejavnostih lahko prispevek Unije znaša 100 %.

Napredek je treba meriti s številom ustvarjenih znanjskih produktov.

- 3. Odlaganje izrabljenega goriva in radioaktivnih odpadkov v globinskem odlagališču in njegova priprava sta izključena iz finančnih sredstev iz člena 4(1) te uredbe.

1. Glavni splošni cilj programa Skupnega raziskovalnega središča za razgradnjo in ravnanje z odpadki je zagotoviti razgradnjo objektov Komisije na štirih lokacijah Skupnega raziskovalnega središča, in sicer JRC-Geel v Belgiji, JRC-Karlsruhe v Nemčiji, JRC-Ispra v Italiji in JRC-Petten na Nizozemskem, ter varno ravnanje z izrabljenim gorivom, jedrskim materialom in radioaktivnimi odpadki. Poleg glavnega splošnega cilja programa je namen povečati dodano vrednost EU v okviru programa z razširjanjem znanja o postopku razgradnje, ki se pri tem pridobi, v vseh državah članicah EU. Z dejavnostmi, ki se v obdobju 2021–2027 financirajo na podlagi tega programa, je treba zagotoviti:

1.1. na vseh lokacijah:

- (a) varno ravnanje z radioaktivnimi odpadki, jedrskim materialom in izrabljenim gorivom;
- (b) preučitev in razvoj možnosti za prenos obveznosti glede razgradnje in ravnanja z odpadki na državo članico gostiteljico na podlagi vzajemnega dvostranskega sporazuma, sklenjenega s Komisijo;
- (c) razvoj vezi in izmenjav med deležniki EU (npr. državami članicami, varnostnimi organi, komunalnimi podjetji in upravljavci razgradenj);
- (d) dokumentiranje posebnega znanja in njegovo dajanje na voljo prek večstranskih izmenjav znanja o razgradnji in vidikih ravnanja z odpadki, dobrih praksah upravljanja ter tehnoloških izzivih in postopkih razgradnje na operativni in organizacijski ravni, da bi razvili potencialne sinergije v EU;

1.2. na lokaciji JRC-Ispra (odvisno od izdaje ustreznih dovoljenj s strani italijanskih varnostnih organov) v skladu z nacionalnim pravom:

- (a) pridobitev, obdelavo in varno skladiščenje odpadkov, nastalih v preteklosti;
- (b) pridobitev, obdelavo in varno skladiščenje jedrskega materiala in izrabljenega goriva;
- (c) razgradnjo zaprtih objektov;

na lokaciji JRC-Karlsruhe (odvisno od izdaje ustreznih dovoljenj s strani nemških varnostnih organov) v skladu z nacionalnim pravom:

- (d) razgradnjo zastarele opreme;
- (e) minimizacijo inventarja radioaktivnih odpadkov, jedrskega materiala in izrabljenega goriva;
- (f) razgradnjo zaprtih objektov in skladiščenje z njimi povezanih radioaktivnih odpadkov;
- (g) pripravljalne faze za razgradnjo delov stavb;

1.3. na lokaciji JRC-Petten (odvisno od izdaje ustreznih dovoljenj s strani nizozemskih varnostnih organov) v skladu z nacionalnim pravom:

- (a) minimizacijo inventarja radioaktivnih odpadkov, jedrskega materiala in izrabljenega goriva;
- (a1) pridobitev in obdelavo radioaktivnih odpadkov, nastalih v preteklosti, ter varno ravnanje z njimi;
- (b) pripravljalne faze za razgradnjo reaktorja z visokim fluksom;
- (b1) razgradnjo objektov, povezanih z reaktorjem z visokim fluksom, in varno ravnanje z radioaktivnimi odpadki, ki so s tem povezani;

1.4. na lokaciji JRC-Geel (odvisno od izdaje ustreznih dovoljenj s strani belgijskih varnostnih organov) v skladu z nacionalnim pravom:

- (a) razgradnjo zastarele opreme;
- (b) minimizacijo inventarja radioaktivnih odpadkov in jedrskega materiala;
- (c) pripravljalne faze za razgradnjo delov stavb.

Napredek je treba, kot je ustrezno, meriti s količino in vrsto varno skladiščenih ali odloženih odpadkov, količino in vrsto varno skladiščenega ali odloženega jedrskega materiala in izrabljenega goriva ter s količino in vrsto odstranjenih materialov. Napredek programa je treba na splošno meriti glede na pričakovane rezultate, mejnike, ciljne končne datume in ustrezne ključne kazalnike uspešnosti, po potrebi vključno s kazalniki, ki temeljijo na metodologiji prislužene vrednosti.

2. Poleg glavnega splošnega cilja programa je namen povečati dodano vrednost EU v okviru programa z razširjanjem znanja o postopku razgradnje, ki se pri tem pridobi, v vseh državah članicah EU. V obdobju financiranja, ki se začne leta 2021, mora program zagotoviti:

- 2.1. razvoj vezi in izmenjav med deležniki EU (npr. državami članicami, varnostnimi organi, komunalnimi podjetji in upravljavci razgradenj);
- 2.2. dokumentiranje posebnega znanja in njegovo dajanje na voljo prek večstranskih izmenjav znanja o razgradnji in vidikih ravnanja z odpadki, dobrih praksah upravljanja ter tehnoloških izzivih in postopkih razgradnje na operativni in organizacijski ravni, da bi razvili potencialne sinergije v EU.

Napredek je treba meriti s številom in dosegom ustvarjenih znanjskih produktov.

3. Odlaganje izrabljenega goriva in radioaktivnih odpadkov v globinsko odlagališče je v skladu z ustrežno Direktivo Sveta 2011/70/Euratom vključeno v obseg programa.

Kazalniki

(1) Ravnanje z radioaktivnimi odpadki:

- (a) količina in vrsta varno skladiščenih ali odloženih odpadkov, z letnimi cilji glede na vrsto, s katerimi se izpolnjujejo mejniki programa.

(2) Demontaža in dekontaminacija:

- (a) količina in vrsta odstranjenega materiala, z letnimi cilji glede na vrsto, s katerimi se izpolnjujejo mejniki programa.
